

Tibbi terminologiyanın etimoloji və funksional aspektləri

Nurlana Həsənova

Bakı Slavyan Universiteti. Azərbaycan.

Annotasiya. İnsanlar ətraf dünyanı daha dərindən dərk etdikdən sonra zamanla insanlar öz leksikonlarına müxtəlif tibbi terminləri daxil etmiş, sonralar tibb bir elm sahəsi kimi formalaşmış və püxtələşmiş və zəngin tibbi terminologiya meydana çıxmışdır. Bununla da daha geniş anlayışları ifadə edən elmi tibbi terminologiya formalaşmışdır. Termin – elmi anlayışı ifadə edən linqvistik (verbal) vasitədir və iki sistemin (lingvistik və elmi biliklər sistemi) qarşılıqlı təsirinin nəticəsidir. Terminologiyanın bu cür sistemli istiqaməti onun tədqiqinə sistemli yanaşmadan istifadə etməyi kifayət qədər əsaslandırılmışdır. Müasir elmi paradigma kontekstində əsas diqqəti terminlərin və terminoloji sistemlərin təsvirinə yönəldən sistemli metodlar təkcə dil hadisələrinin təsvirinə deyil, həm də onların təbiətini izah edən səbəblərin tapılmasına yönəlmiş terminologiyaların koqnitiv modelləşdirilməsi üsulları ilə əvəz olunur.

Açar sözlər: tibb, termin, törəmə, latın, yunan

Məqalə tarixəsi: göndərilib – 14.03.2022; qəbul edilib – 18.03.2022

Etymological and functional aspects of medical terminology

Nurlana Hasanova

Baku Slavic University. Azerbaijan.

Abstract. As people became more aware of the world around them, over time they involve various medical terms into their lexicons, and later the field of medicine was formed and developed as a field of science, resulting in a rich medical terminology. Thus, scientific medical terminology was formed, which expresses broader concepts. The term is a linguistic (verbal) mechanism expressing a scientific concept and the influence of two systems (linguistic and scientific knowledge system). Such a systematic direction of terminology has justified its research from a systematic approach to its use. In the context of the modern scientific paradigm focused on description of terminology and systematic methods of describing systems, aimed not only at describing linguistic phenomena, but also at finding reasons that explain their nature, it is also replaced by methods of cognitive modeling of terminology, which leads to the discovery of factors that affect their nature.

Keywords: medicine, term, derivative, Latin, Greek

Article history: received – 14.03.2022; accepted – 18.03.2022

Giriş / Introduction

Tibbi terminin mənasını nəzərdən keçirməyə başlamazdan əvvəl sözün leksik mənasının tərifini təqdim etmək lazımdır. Akademik V.V.Vinoqradov bu anlayışın ümumi qəbul edilmiş tərifini verir. Ona görə leksik məna müəyyən bir

dilin bütün semantik sisteminin bir hissəsi sayılan əsasın elmi şəkildə təsdiqlənmiş bir məzmunudur [5, s.132]. Bəzi tədqiqatçıların fikrincə, leksik məna sözün forması ilə onun adlandırıldığı obyekt və ya hadisə arasındakı əlaqədir.

Başqa sözlə, leksik məna reallığın linqvistik əksidir. Tədqiqatçı M.V.Nikitinin fikrincə, söz formalarının mənaları işarə ilə əlaqəli bir anlayış hesab edilə bilər. Müəllif iddia edir ki, linqvistik mənalar anlayışlardan əsaslı şəkildə fərqlənir. Mənalar anlayışın strukturunu, məzmu-

nunu və mahiyyətini saxlayır [9, s.88-89]. Tədqiqatçı İ.V.Arnold leksik məna altında konsepsiyanın linqvistik vasitələrlə həyata keçirilməsini başa düşür. İ.V.Arnold iddia edir ki, anlayış linqvistik əsasa malik olduğu üçün sözün mənəsindən fərqlənir [3, s.102].

Əsas hissə / Main Part

Terminin mənası leksik (ən yaxın) və konseptual (sonrakı) mənənin qarşılıqlı təsiridir. Terminin leksik və konseptual mənaları heç də həmişə üst-üstə düşmür. Onların əlaqəsinin aşağıdakı yollarını ayırd etmək olar:

1. Terminlərin düzgün istiqamətləndirilməsi: Leksik məna konseptual məna ilə tamamilə eynidir: bağırsaq, cerebral accident, clavicula və s. 2. Neytral və ya motivsiz terminlər: Leksik məna yoxdur: rentgenoterapiya – rentgen terapiyası, artolitiyaz – podaqra və s. 3. Yanlış yönümlü terminlər: leksik məna anlayışa uyğun gəlmir [7, s.91]. 4. Terminlərin omonimiyası və çoxmənalılığı. Bu sözlər “adların üzvi olaraq xas olan kateqoriyalarını, subyekt mənalarını” ifadə edir. Məsələn, *knife* [naɪf] leksik ümumi leksik mənası *bıçaq*; *balaca bıçaq*; *çapacaq*, *meşə. dirmiq*; *kəsici cihaz*; *qazıyıcı* olduğu halda, tibbi termin kimi *tibbi cərrahi bıçaq* semantikasında işlənir. Başqa bir misal: *solid* [ˈsɒlɪd] leksik vahidinin ümumi semantikasi *bədən*; *defissiz yazılan avtomobil. həcmli görünüş*; *möhkəm model* (ssn) olduğu halda, tibbi semantikasi *bərk faza*; *hissəciklərdir* [multitrans.com]. Qeyd etmək lazımdır ki, terminin çoxmənalı olması onların başa düşülməsini çətinləşdirmir. Ümumiyyətlə, qəbul edilir ki, terminin mənası kontekstsiz aydın olmalıdır, buna baxmayaraq, bəzi tədqiqatçılar kontekstin terminologiyada mühüm rol oynadığını iddia edirlər: terminin mənası onun fəaliyyəti ilə açılır. Terminlərin sinonimliyinə gəlinə, vurğulamaq lazımdır ki, sinonimiya mənaca və ya səs formasına görə oxşar olan sözlərdir. A.A.Reformed əlavə edir ki, sinonimlər mahiyyəti etibarilə eyni obyekt və ya hadisənin müxtəlif keyfiyyətlərini üzə çıxarır [12, s.95]. Terminologiyada sinonimlərin qaynaqları çox vaxt ümumi ədəbi dildən fərqli olur. Tədqiqatçılar tibbi terminologiyada terminlərin və onların ekvivalentlərinin paralel is-

tifadə hallarını ümumi olaraq təsnif edirlər. Məsələn, *cubitus* – *elbow*, *bronchus* – *airtube*, *mal-leolus* – *ankle*, *collar bone* – *clavicular* [2]. Terminologiyada abreviaturalardan da sıx istifadə edilir. BMI – *body mass index*; DNA – *deoxyribonucleic acid*; EBM – *evidence based medicine*; GITS – *gastrointestinal therapeutic system* [4]. Beynəlxalq standartların və tədris materiallarının mövcudluğundan asılı olmayaraq, tibbi terminologiyaya dəyişkəndir. Bu, tibb dilinin yaranması və formalaşması prosesinin özü ilə bağlıdır. Bütün dövrlərin və ölkələrin həkim və alimlərinin təcrübəsi müasir tibb terminologiyasının vəziyyətində öz əksini tapır. Müasir tibbi terminologiya sistemi digər elm sahələri ilə müqayisədə maksimum dərəcədə təkmilləşdirilmişdir. Beynəlxalq nomenklaturalar tibb dilinin geniş şəkildə mənimsənilməsinə və davamlı inkişafına kömək edir. Əlbəttə ki, diaqnozlar və onların simptomları üçün qədim adların əksəriyyəti köhnəlmişdir. Hal-hazırda onların təyini praktiki olaraq mümkün deyil, əvvəlki anlayışların bir çoxu semantikada dəyişikliklərə məruz qalmışdır. Xristianlığın qəbulundan bəri tibbi terminologiyanın əsasını əsasən yunan və latın sözləri təşkil edir. Alimlər iddia edirlər ki, bu terminlərə qədim tərcümə edilmiş mətnlərdə rast gəlmək olar [6, s.306]. Xüsusilə, Aristotel, Hippokrat və digər həkimlərin tədqiqat işlərinin mətnləri məşhur idi. Latın terminləri, əsasən, onların Bizansla əməkdaşlığı zamanı yavaş-yavaş qəbul edildi. XV-XVI əsrlərdə tibbi terminlərin alınma prosesi daha sürətli getməyə başlayır və polyak dili bu prosesdə fəal iştirak edir. XVII əsrdən etibarən tərcüməçilər latın dilindən tibbi mətnləri tərcümə edərək tibbi terminologiyayı zənginləşdirirlər. Bu mövzuda yazılmış məşhur əsərlərdən biri Andrey Vesaliusun tədqiqat işi idi – “İnsan bədəninin quruluşu haqqında” traktatın “Epitom”dan bir parça idi. Tər-

cüməçilər terminlərin tərcüməsində yalnız iki üsuldən istifadə etmişdilər: ekvivalent əvəzləmə və kalkalaşdırma. Alınma praktiki olaraq birbaşa istifadə edilməmişdir [10, s.30-40]. Beləliklə, belə qənaətə gəldik ki, tibbi terminlər heç də həmişə söz və söz birləşmələri ilə ifadə olunmur. Müəyyən edilmişdir ki, həm əsas dilin morfemlərindən istifadə etməklə, həm də başqa dildən götürməklə terminlər yaradıla bilər. Termin leksik vahid kimi verilmiş dilin fonetikasi və qrammatikası çərçivəsinə uyğundur. Elmi dilin beynəlxalq səviyyədə yayılması ilə əlaqədar olaraq tibbi terminologiyada latın və yunan mənşəli mətnlərə əsaslanan terminlər böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Müasir tibb terminologiyası dünya təbabəti və tibb elminin çoxəsrlik inkişafının nəticəsidir. Tibbi terminologiyanın hansı milli dilə aid olmasına baxmayaraq, bu terminlər linqvistik mənşəyi və ümumi struktur modellərində ümumi olan leksik və törəmə vahidlərin mühüm hissəsini özündə ehtiva edir. Bu, tibbi terminologiyanın əsrlər boyu malik olduğu və hələ də qədim dünyanın iki klassik dilinin – qədim yunan və latın dillərinin təsiri altındadır. Bəzi hesablamalara görə, ingilis dilində terminlərin təxminən 95%-i latın və yunan dilləri əsasında yaradılıb. Tibbi terminologiyanın bir hissəsini təşkil edən anatomik və histoloji nomenklaturalar tamamilə latın dilində tərtib edilmişdir. Bu nomenklaturalar latın dilinin əlifbasına, fonetikasına və qrammatikasına əsaslanır [8, s.106]. M.X.Əzizovanın fikrincə, yunan dilinin sözyaratma imkanları latın dilinin potensialından mühüm dərəcədə üstün idi. Çünki onlar bioloji və tibbi istiqamətə aid hadisələri, faktları, konsepsiyaları və ideyaları istənilən dil formalarına yerləşdirmək qabiliyyəti ilə xarakterizə olunurdu. Müəyyən olunmuş təsvir edilmiş, praktiki olaraq birmənalı və mənaca başa düşülən yeni nominasiyalar təşkil edə bilirdi. Müxtəlif sözyaratma üsullarından, xüsusən də, şəkilçi və tərkibi vasitələrdən istifadə etməklə yeni terminlər nominasiyalar asanlıqla yaradıla bilirdi [1, s.20]. Xəstəliklər, patologiyalar, simptomlar, xəstəlik daşıyıcıları, tibbi cihazlar öz nominasiyalarını yunan-latın lüğət fondundan alır. Bir neçəsi istisna olmaqla, latın mənşəli terminlər insan bədəninin hissələrinə aiddir və yunan

mənşəyinə əsaslanan terminlər isə bu hissənin hazırda müayinə edildiyini və ya orada hansısa patologiyanın olduğunu göstərir. Məsələn, mədə üçün tibbi termin latın mənşəli *intestinum*, lakin bağırsağ xəstəliklərini öyrənən elm sahəsi *enterology* – *enterologiya* (yunan mənşəli) adlanır. Yunan dilindən götürülmüş terminlər adətən patologiyalara istinad etmək üçün istifadə olunur. Misal üçün, *atherosclerosis* – *ateroskleroz*; *dystrophia* – *distrofiya*, yunan dilində “*dys*” - *hard, bad, ill* “*trophia*” – *food, nourishment*; *hypoxia* – *hipoksiya*, yunan dilində “*hypo*” - *under* + “*oxygen*”; *thrombosis* – *tromboz*; yunan dilində “*thrombos*” - *clot, curd, lump* + yunan şəkilçisi “*-osis*”; *allergy* - *allergiya*, yunan dilində “*allos*” - *other, different, strange*; *atrophy* - *atrofiya*, yunan dilində “*atrophos*” – “*il*”-*fed, unnourished*; inkar mənası olan yunan prefiksindən “*a*” - *not, + without* + “*trophe*” – *nourishment*. Bununla birlikdə, eyni patologiyaların siyahısında latın mənşəli sözlərə də rast gəlinir, məsələn: *fever* – *istilik*; temperaturun artması ilə xarakterizə olunan qızdırma, latın dilində “*febris*”, bu da öz növbəsində feildən yaranıb “*fovere*” – “*to warm, to 31 heat*”. Ancaq eyni anlayış üçün bir yunan termini də var – “*hyperthermia*” – yunan dilində. “*hyper*” – *over, exceedingly, to excess* + “*therme*” – *heat*; *stress* – *stress*, latın dilində “*strictus*” – *tight, compressed, drawn together*. Yunan mənşəli terminlərə xəstəliklər nomenklaturasında daha çox rast gəlmək olar: *diabetes* – *diabet*, yunan dilində. “*diabetes*” – *excessive discharge of urine, hərfi tərcümə* – “*a passer through, siphon*” sözdən “*diabainein*” – *to pass through*, sözdən “*dia*” – *though* + “*bainein*” – *to go, walk, step*; *gonorrhoea* – *gonoreya*, yunan dilində “*gonos*” – *seed* + “*rhoe*” – “*flow*” (11); *leprosy* – *cüzam*, yunan dilində “*lepra*” which means a disease that causes scaly skin. Maraqlıdır ki, qədim yunanlar cüzamı fil dərisinə bənzədiyinə görə *elephantiasis* adlandırırdılar. Əvəzetmə latın dilindən tərcüməçilərin tibbi mətnlərin tərcüməsi prosesində səhvə yol verdikləri zaman baş verdi və buna görə də pullu dəri vəziyyətinə cüzam (*lepra*) səbəb oldu. *Anemia* - *anemiya*, yunan dilində “*anaimia*” – *lack of blood*; *miqren* – *hemikrania* yunan dilində “*Hemikraniya*”, burada “*half* + *kranion*” – *skull*; *dysentery* – *dizenteriya*

ya, yunan dilindən “dys” - bad, abnormal, difficult + “entera” – intestines, bowels; leukemia – leykemiya, yunan dilində “leukos” - clear, white. Və müqayisə edək, məsələn: plague – taun, latın dilində “plaga” – stroke, wound, feil kökündən “plangere” – to strike, lament (by beating the breast) və ehtimal ki, yunancadan və ya ona qohum olan əlaqəli dildən keçib. “Plage” – blow influenza (flu) – qrip, mənşəcə italyanca olan “influenza, epidemic”, astronomiya mənşəli “visitation, influence (of the stars)” astronomik mənada orta əsrlər latın dilində “influentia” dan, latından gələn. indiki zaman feili sifəti “influere” – to flow in, stream in, pour in [11]. Prefiks və affikslər ingiliscə tibbi terminlərin mənasını başa düşməkdə mühüm rol oynayır. Prefikslər (söz önü) obyektin yerini göstərə bilər, məsələn: Yunan dilindən “peri” prefiksi. around, about, beyond – əsas anatomik əhəmiyyəti olan bir obyektin yaxınlığında yerləşən anatomik birləşmələrə və patoloji proseslərə aid olan yunan mənşəli bir prefiksdır: periosteum – sümük üstü toxuma; peripapillary – məmə ətrafı; perirhinal – burun ətrafı; perisalpingitis – perisalpingit (peritonun iltihabı, fallopiya borusunu əhatə edir); periungual – dirsək ətrafı; perivesical – periureteral; periureteral – periureterik; periumbilical – göbək bölgəsi. Latın prefiksi “supra”, dan. Latın sözləri ilə “above, over, beyond, on the upper side” birləşərək yeni terminlər yaranır. “Bir şeyin üstündə, hər şeydən yüksəkdə olmaq” mənasını verən prefiks: supra-auricular – qulaqüstü, qulaqcıqdan yuxarıda yerləşir; supracondylar - suprakondilyar; supraduction - bir gözü yuxarı çevirmək; suprarenal - böyrəkdən yuxarıda yerləşən; supravalar - supravalyv; suprasphincteric - suprasfinkterik; supraversion – 1. Stomatologiyada – dişin şaquli yerdəyişməsi; 2. Oftalmologiyada - hər iki gözü yuxarı çevirmək. Latın dilindən before (“əvvəl”) mənasında işlənən prefiksi əks mənadaşıyır – latın dilindən “prae” - before in time or place və “post”-(sonra) mənasında “post” - latdan. “post” - behind, after, afterward; predoctoral - preklinik; preeruptiv - səpgilərin görünüşündən əvvəl; preexcitation - qabaqcadan həyəcanlanma; preevaluation - ilkin qiymətləndirmə; preleukemia - preleykemiya, preleykoz;

prelabor - prenatal; premature- vaxtından əvvəl; prepatellar - pre-patellar; preplanning - əvvəlcədən planlaşdırma, proqnozlaşdırma; prepossession - meyillilik; prepotent - üstünlük təşkil edən; postabortal - abortdan sonrakı; postacetabular - asetabulumun arxasında yerləşən; postanesthesia - anesteziyadan sonrakı vəziyyət; postaural - qulağın arxasında; postcornu - beynin yan mədəciyinin arxa buynuzu; postsurgery - əməliyyatdan sonrakı; posthemorrhage - təkrar qanaxma; postmyocardial - postinfarkt; post-withdrawal - geri çəkilmə sonrası. İngilis tibbi terminologiyasında həddindən artıqlığı və ya çatışmazlığı ifadə etmək üçün yunanca “hyper”- prefiksi yunan dilindən *over, above, beyond*, çox vaxt *exceedingly, to excess* mənasında istifadə olunur. *Over, beyond, overmuch, above measure* və “hypo” *under, beneath; less, less than* mənasında, (altında; az, az), yunancadan. “Hypo” - under, beneath, up from under; toward and under (id est into), məsələn: hyperemia - hiperemiya, poliokroviya; hiperemotivlik - emosional həyəcanın artması; hypergonadism - hiperqonadizm, hipergenitalizm (cinsiyyət vəzilərinin həddindən artıq aktivliyi); hyperhidrosis - hiperhidroz, tərləmənin artması; hyperdipsia - həddindən artıq susuzluq; hyperglobulia - eritrositoz, polisitomiya; hyperparasite - superparazit (başqa parazit üzərində və ya daxilində yaşayan parazit); hypersomnia - hipersomniya (patoloji yuxululuq); hypocrinism – daxili sekresiya vəzilərinin hipofunksiyası; hypomelanosis – melaninin olmaması; hypometria – hipometriya, hərəkətin məhdudluğu; hypomnesia – hipomneziya (yaddaşın zəifləməsi); hypogeusia – hipovheziya (dada həssaslığın azalması); hypotaxia – hərəkətlərin koordinasiyasının pozulması. Bu baxımdan “-oid” şəkilçisi kimi, *like, like that of, thing like a* vahidləri də maraqlıdır. Əvvəlcə yunan dilindən “-Eidos”dan “-Oeides” - form. cretinoid – zahiri tənqid əlamətləri olan kretinoid (Multitran); hypothyroid – qalxanabənzər vəzinin sekresiyasının azalması ilə (Multitran); rheumatoid – romatoid, revmatizmə bənzər (Multitran); typhoid – tif qızdırması; tifo qızdırmasına (Multitran) bənzər.

Nəticə / Conclusion

Terminologiya sisteminin təhlilindən görün-
düyü kimi, isim və feil kökləri tibbdə terminlə-
rin formalaşması üçün motivasiya əsası kimi çı-
xış edir. Bu nitq hissələrinin əsasları substantiv-
lərin formalaşmasında iştirak edir, yəni əsas no-
minativ vahidlərin görünüşünü təmin edir. İs-
min kökləri feilin əmələ gəlməsində, feilin kök-
ləri isə isimin əmələ gəlməsində iştirak edir və
bir formalaşmanın olması digərinin görünüşünü
məhdudlaşdırır. Bundan əlavə, bu düzəltmə si-
fətli köklər söz birləşmələrinin yaranmasında
və mətnin qurulmasında mühüm rol oynayır.
Beləliklə, feili və substantiv söz yaradıcılığının
qarşılıqlı əlaqəsi terminoloji sistemin nominativ
vahidlərdə, izomorfların təşkilində və mətn qu-
ruluşunda tələbatlarını təmin edir. Buna əsasla-
naraq törəmə isimlər üçün motivasiyalı kök

olan feili köklərin və yaratma paradıqmaların
özəyini formalaşdıran feil kökləri və bundan
yaranan feillərin valentliyinin yaranma paradıq-
manın xüsusiyyətlərinə müraciət etmək məqsə-
dəuyğundur. İngilis dilində feili köklər iki subs-
tantiv cərgədə törəmə potensialını həyata keçir-
rir: Aparılan etimoloji təhlil nəticəsində qeyd
etmək olar ki, ingilis tibb terminologiyasında
yunan dilindən söz yaradan vasitələr üstünlük
təşkil edir, onların bir çoxu tibbi latın nomenk-
laturasına daxil edilir, lakin onlarda yunan dili-
nə istinad da müşahidə oluna bilər. İngilis dili-
nin tibbi terminologiyasında terminlər təkcə la-
tın və yunan elementlərinin köməyi ilə deyil,
həm də növbəti paraqrafda müzakirə ediləcək
başqa yollarla formalaşmışdır.

Ədəbiyyat / References

1. Азизова М.Х. Функционирование медицинских терминов в таджикском и английском языках (на материале названий болезней): дис. ... канд. филол. наук: 10.02.20 / Азизова Мастона Хамидовна. Душанбе, 2016.
2. Англо-русский медицинский энциклопедический словарь (под ред. акад. Чучалина А.Г.) Москва, 1995.
3. Арнольд И.В. Стилистика. Современный английский язык: Учебник для ВУЗов 7-е изд. Москва: Флинта: Наука, 2005.
4. Балишин С.И. О сокращениях в подъязыке медицины (на материале английского языка) // Разновидности и жанры научной прозы. Лингвостилистические особенности. Москва, 1989.
5. Виноградов В.В. Лексикология и лексикография: Избр. тр. / В.В.Виноградов; Отв. ред. [и авт. предисл.] В.Г.Костомаров; АН СССР, Отд-ние лит. и яз. Москва: Наука, 1977.
6. Выхрыстюк М.С., Коскина Н.А., Сокоренко Е.О. Ботанические, медицинские и фармацевтические номинации в аспекте исторической лексикологии (на материале Тобольского «травника XVIII века») // European Social Science Journal. 2012, № 11-1 (27).
7. Гринев-Гриневиц С.В. Терминоведение: учеб.пособие для студентов высш. учеб. заведений / С.В.Гринев-Гриневиц. Москва: Академия, 2008.
8. Гущина Л.Н. Особенности языка медицины / Л.Н.Гущина // Учебный процесс. Журнал ГГМУ, 2005, № 1.
9. Никитин М.В. Курс лингвистической семантики [Текст] / М.В.Никитин. СПб.: Изд-во РГПУ им. А.И.Герцена, 2007.
10. Николаева Н.Г. Индивидуальное начало в переводческом творчестве Епифания Славинецкого // Ученые записки Казанского университета. Серия: Гуманитарные науки. 2014, т.156, № 5.

11. Online Etymology Dictionary (OED). Available at: <http://etymonline.co>
12. Реформатский А.А. Что такое термин и терминология? // Вопросы терминологии. Москва, 1961.
13. Чернявский М.Н. Краткий очерк истории и проблем упорядочения медицинской терминологии // Энциклопедический словарь медицинских терминов: в 3 т. / под ред. Б.В.Петровского. Москва: Сов. энциклопедия, 1984, т.3.

Этимологические и функциональные аспекты медицинской терминологии

Нурлана Гасанова

Бакинский Славянский Университет. Азербайджан.

Резюме. С течением времени, по мере того, как люди лучше осознавали окружающий мир, они вносили в свой лексикон различные медицинские термины, а в дальнейшем область медицины формировалась и развивалась как область науки, в результате чего появилась богатая медицинская терминология. Так сформировалась научная медицинская терминология для выражения более широких понятий. Термин является языковым (вербальным) средством выражения научного понятия и является результатом взаимодействия двух систем (системы языкового и научного знания). Это системное направление терминологии вполне оправдывается при системном подходе к ее изучению. В условиях современной научной парадигмы системные методы, ориентированные на описание терминов и терминосистем, сменяются методами когнитивного моделирования терминологии, направленными не только на описание языковых явлений, но и на поиск причин, объясняющих их природу.

Ключевые слова: медицина, термин, производное, латинское, греческое